

nistforening, Danske Populærautorer og Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer. Kirkeministeriet har udtrykt betænkelighed ved udvalgets forslag om at afskaffe undtagelsesbestemmelsen om gudstjenester. Kirkeministeriet peger på, at antallet af gudstjenester udgør mindst 100.000 årligt, og at en betalingsordning med KODA på den baggrund vil indebære et betydeligt administrativt arbejde for de lokale kirkelige myndigheder. Fra Kirkeministeriets side forudses det, at en pligt til at betale KODA-vederlag for fremførelse af beskyttet musik vil påvirke salme- og melodivalget ved gudstjenester, hvilket man finder principielt uheldigt.

Bestemmelsen i den gældende ophavsretslovs § 20, litra b, om fri fremførelse ved undervisning er begrundet i, at rettighedsmæssige forhold ikke bør kunne få indflydelse på, hvilke værker der bruges ved undervisningen. Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset. Ved klasselokalundervisning kan fremførelse af værker normalt ikke antages at være offentlig i ophavsretslovens forstand. Bestemmelsen har derfor primært betydning i tilfælde, hvor undervisningen retter sig mod flere skoleklasser ad gangen, eller der er tale om offentlige forelæsnings- eller lignende.

Forslaget til stk. 1 omfatter – bortset fra filmværker og sceneværker – offentlig fremførelse af ethvert værk, som er udgivet, uanset værkets tekniske fremtrædelsesform. Værker lagret i digital form vil således kunne fremføres offentligt, fx ved afspilning af lyden på en CD-plade eller billederne på et videogram eller ved overføring af lyd eller billeder fra en database.

Bestemmelsen i den gældende ophavsretslovs § 20, litra a, om fri fremførelse ved gudstjeneste er i hovedsagen begrundet i de samme hensyn som ved undervisning.

På denne baggrund finder Kulturministeriet, at der fortsat bør være en almindelig adgang til fri offentlig fremførelse ved gudstjeneste og undervisning.

Forholdene vedrørende rettighedsklareringen er efter Kulturministeriets opfattelse anderledes, når det gælder undervisning og gudstjeneste gennem radio eller fjernsyn. Ministeriet finder det ikke rimeligt, at der ikke betales vederlag til ophavsmændene for undervisning og gudstjenester i radio eller fjernsyn. En rettighedsklarering vil her uden praktiske vanskeligheder kunne foretages på grundlag af den for radiofoniernes udsendelsesvirksomhed gældende aftalelicensordning, jf. lovforslagets § 30.

Kulturministeriet finder på denne baggrund, at undervisning og gudstjeneste gennem radio eller fjernsyn ikke bør være omfattet af undtagelsesbe-

stemmelsen i § 21, stk. 1. Bestemmelsen i forslaget til stk. 2, er udformet i overensstemmelse hermed.

Med hensyn til forståelsen af udtrykket »undervisning« henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 13.

Udtrykket »gudstjeneste« omfatter ikke alene religionsudøvelse inden for Folkekirken, men også i andre trossamfund, hvor der i en tilsvarende organiseret form sker religiøse handlinger i overensstemmelse med trossamfundets ritualer. Andre former for kirkelige møder og samvær falder uden for gudstjeneste-begrebet. Fremførelse af beskyttede værker vil dog i disse tilfælde normalt falde ind under bestemmelsen om fri gengivelse i stk. 1, nr. 1. Kirkekoncerter o.lign. er heller ikke at anse som gudstjenester efter stk. 1, nr. 2. Sådanne koncerter vil heller ikke være omfattet af stk. 1, nr. 1, da musikfremførelsen er det væsentlige ved den pågældende foranstaltning. I sådanne tilfælde må der således indhentes tilladelse fra KODA til musikfremførelsen.

Til stk. 2

Efter den gældende lovs § 20 er gudstjenester og undervisning i radio og fjernsyn omfattet af retten til fri offentlig fremførelse. Efter Kulturministeriets opfattelse er denne retstilstand mindre rimelig i betragtning af radiofoniernes almindelige mulighed for en aftalelicensmæssig rettighedsclearing i lovforslagets § 30. Det foreslås derfor i stk. 2, at bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 2, om fri adgang til offentlig fremførelse ved undervisning eller gudstjeneste ikke skal gælde, når der er tale om udsendelse i radio eller tv.

Til § 22

Forslaget til § 22 om citatret svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, hvorefter det af et offentliggjort værk er tilladt at citere i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet.

I betænkning nr. 1197/1990 har Ophavsretsudvalget anført en række eksempler på, hvor grænsen mellem lovligt og ulovligt citat må antages at ligge fx i forbindelse med brug af citater i reklamesammenhæng. På baggrund af de stedfundne overvejelser har et flertal i udvalget stillet forslag om en ændring i citatreglen. Hvor det af den gældende bestemmelse fremgår, at det er tilladt at citere »i overensstemmelse med god skik og i det omfang, som betinges af formålet«, foreslår udvalgsflertallet formuleringen »i overensstemmelse med god skik, dog kun i det omfang, som formålet nødvendiggør«. Forslaget har til formål at foretage en opstramning af fortolkningen af bestemmelsen, således at det præciseres, at